

УДК 336.71:65.012.32

В. Є. Волохата,

викладач кафедри банківської справи, Харківський інститут банківської справи Університету банківської справи Національного банку України

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗАЛУЧЕНИМИ РЕСУРСАМИ БАНКУ НА ОСНОВІ УЗАГАЛЬНЕНОГО ТАКСОНОМІЧНОГО ПОКАЗНИКА

V. Volokhata,

teacher of Chair of Banking in Kharkiv Institute of banking of the University of Banking of the National Bank of Ukraine (Kyiv)

ORGANIZATIONAL BASIS FOR ASSESSING MANAGEMENT EFFECTIVENESS ATTRACTED RESOURCES OF THE BANK BASED ON THE GENERALIZED TAXONOMIC INDEX

У статті досліджено питання оцінки ефективності управління залученими ресурсами на основі узагальненого таксономічного показника. Розроблено методичне забезпечення щодо комплексного управління таксономічним показником та удосконалено організаційну модель управління залученими ресурсами банку відповідно до розробленої методики оцінки ефективності управління. Запропонований узагальнений таксономічний показник ефективності управління залученими ресурсами банку, визначена його еластичність. Для оцінки комплексного впливу та забезпечення керованого регулювання рівня таксономічного показника ефективності управління залученими ресурсами банку за рахунок факторів, що визначають його рівень, розроблено дворівневу регресійну модель, яка дає можливість врахувати вплив як часткових показників на комплексні показники, так і визначити вплив комплексних показників на узагальнений таксономічний показник ефективності управління залученими ресурсами банку. Визначено можливість використання таксономічного показника в управлінні. Доведено можливість таксономічної системи в комплексному та планомірному регулюванні рівня цільового показника ефективності управління у системі ваг, яка змінюється у разі зміни абсолютного рівня спостережень та часткових показників.

In the following article there was analyzed the evaluation of management of debt capital effectiveness under general taxonomic unit. There were developed methodic materials on integrated management of taxonomic unit and there was improved the organizational model for management of bank debt capital according to the method of management evaluation. Also, there was suggested general taxonomic unit of management effectiveness and determined its flexibility. There was made two-level regressive model to evaluate integrated influence and control for level of taxonomic unit of management of bank debt capital effectiveness under the factors which determine its level. This model permits both to calculate the influence of partial indicators on general indicators and determine the influence of general indicators on integrated taxonomic unit of management effectiveness. There were determined the possibilities of taxonomic unit usage in management. There was proved the possibility of taxonomic system in a comprehensive and systematic regulation of target efficiency in the weighting system, which depends on change of absolute level of observation and partial indicators.

Ключові слова: організаційна модель управління, регресійний аналіз, таксономічний аналіз, управління залученими ресурсами банку, регресійна модель, декомпозиція, достовірність моделей регресії, функціональний блок.

Key words: management organizational model, regressive analysis, taxonomic analysis, management of bank debt capital, regressive model, decomposition, regressive model reliability, functional unit.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

У процесі управління залученими ресурсами банку важливу роль відіграють усі функціональні

елементи: аналіз та прогнозування діяльності банку на ринку залучених ресурсів; планування показників діяльності банку на ринку залучених ре-

Таблиця 1. Переваги та недоліки методики розрахунку інтегрального показника та методу таксономії

Характеристика	Інтегральний показник	Метод таксономії
Простота розрахунку	Простий розрахунок	Має певні етапи статистичних розрахунків
Можливість розрахунку	Не має вирішення у разі набуття здобутку часткових показників від'ємного значення	Завдяки стандартизації завжди має вирішення
Врахування значимості часткових показників	Не враховує (всі показники рівні за значимістю)	Враховує, відповідно до значень вектору-еталону
Наявність шкали оцінювання	Набуває значення в залежності від розмірності часткових показників, потребує побудови і обґрунтування шкали оцінки	Набуває значень від 0 до 1, значення таксономічного показника будується відповідно до вектору-еталону, який є максимумом
Можливість управління	Авторами не досліджувалась	Зворотній зв'язок на основі регресійного аналізу впливу часткових показників на коефіцієнт таксономії [6]

Джерело: розроблено автором на основі [5, 7].

ресурсів; організація діяльності щодо залучення ресурсів; мотивація; контроль за процесом залучення ресурсів. Поєднання у сукупності цих функціональних блоків представляє собою цілісну систему управління залученими ресурсами, при чому ефективність функціонування усієї системи безпосередньо залежить від ефективності (результативності) функціонування кожного блоку процесу управління залученими ресурсами.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Серед фахівців, які займалися дослідженнями питань організації управління та оцінкою його ефективності можна виділити роботи: Д'яконової І.І. [1], Карчевої Г.Т. [2], Санікової Н.С. [3], Челомбітько Т.В. [4]. Незважаючи на це, в більшості робіт оцінка ефективності проводиться або в площині побудови економічних показників на основі балансових моделей, або досліджуються питання визначення зв'язку між ключовими показниками ефективності діяльності банку та факторами, які впливають на його рівень на основі регресійних моделей. При цьому в банківському менеджменті практично відсутні моделі оцінки ефективності управління на основі комплексних інтегральних або таксономічних показників, які широко використовуються науковцями для оцінки ефективності діяльності юридичних осіб. Слід зауважити, що в банківському менеджменті ці питання досліджувались недостатньо, зокрема практично відсутні методики комплексної оцінки ефективності управління залученими ресурсами банку, тому тематика розробки комплексної системи оцінки ефективності управління залученими ресурсами банку та організаційне забезпечення планового регулювання її рівня є актуальною і потребує подальших наукових розробок.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Метою роботи розробка методичного забезпечення комплексної оцінки ефективності управління залученими ресурсами банку та організаційне забезпечення керованого регулювання його

рівня на основі комплексного регулювання його складових.

Об'єкт дослідження — процес управління ефективністю залученими ресурсами банку.

Предмет дослідження — методичне та організаційне забезпечення комплексної оцінки та управління залученими ресурсами банку.

Інформаційною базою дослідження є теоретичні засади та методичне забезпечення оцінки та управління залученими ресурсами банку.

РЕЗУЛЬТАТИ

Автори по-різному підходять до розрахунку названих показників. Так, досить часто використовуються такі методи побудови комплексних показників ефективності, як: 1) розрахунок інтегрального показника — Пономаренко В. С., Гонтарева І.В. [5]; 2) розрахунок таксономічного показника (метод таксономії) — Верещагіна Г.В., Пономаренко Є.В. [6], Мурзабулатова О.В. [7]. Слід відзначити, що авторами не досліджувались питання організаційного забезпечення управління ефективністю діяльності юридичних осіб на основі розроблених ними систем оцінки. У таблиці 1 представлено основні переваги та недоліки методик розрахунку інтегрального показника та коефіцієнта таксономії.

Зважаючи на представлені у таблиці 1 переваги та недоліки методик інтегрального та таксономічного показників, зрозуміло, що переважним є метод таксономії. Відповідно до поставлених завдань нами було розроблено схему побудови комплексного узагальненого показника ефективності управління залученими ресурсами банку (рис. 1).

У процесі формування часткових показників ефективності управління залученими ресурсами за чотирма групами в банку використовуються вхідні дані про стан залучених ресурсів банку та інформація про стан макросередовища та ринок залучених ресурсів.

Для стандартизації вхідних даних, які використовувались у розрахунках було розраховано додатко-

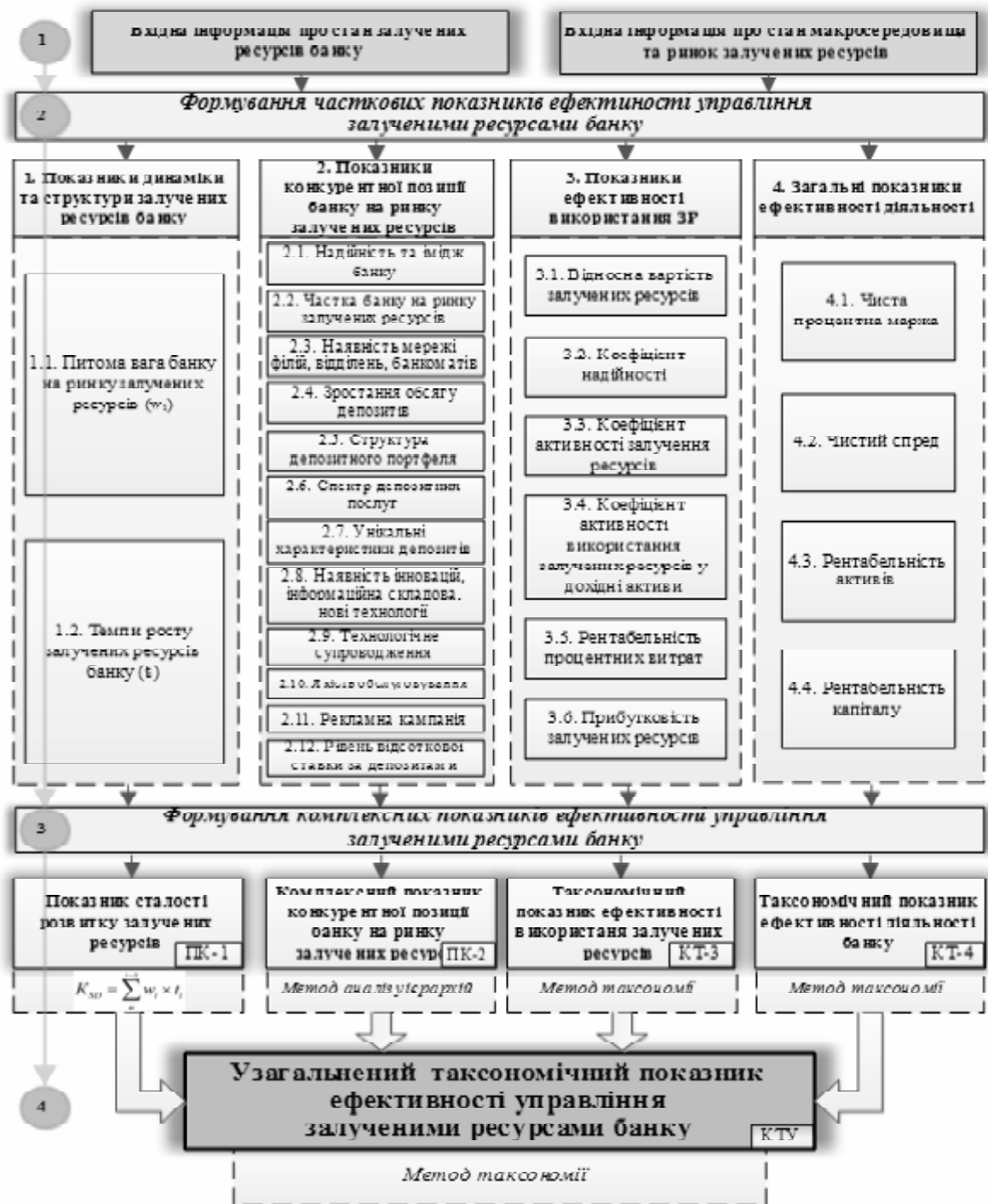

Рис. 1. Схема побудови комплексного узагальненого показника ефективності управління залученими ресурсами банку

Джерело: розроблено автором.

во такі показники: 1) середні значення часткових показників; 2) стандартне відхилення часткових показників. Результати розрахунків наведено у таблиці 2.

З метою визначення ідеального рівня варіювання часткових показників ефективності управління залученими ресурсами, визначається вектор-

Таблиця 2. Середнє значення по кожному показнику

Показник	X1	X2	X3.1	X3.2	X3.3	X3.4	X3.5	X3.6	X4.1	X4.2	X4.3	X4.4
Середнє значення	0,054	0,143	0,093	0,252	0,617	1,427	0,166	0,013	6,912	8,130	0,866	7,210
Стандартне відхилення	0,060	0,053	0,050	0,136	0,137	0,456	0,224	0,013	3,708	3,986	0,939	8,765

Джерело: розроблено автором.

Таблиця 3. Вектор-еталон часткових показників ефективності використання залучених ресурсів та загальної ефективності діяльності банків

X3.1	X3.2	X3.3	X3.4	X3.5	X3.6	X4.1	X4.2	X4.3	X4.4
-2,134	3,003	1,503	2,592	2,737	2,182	3,880	3,352	2,378	2,871

Джерело: розроблено автором.

Таблиця 4. Вектор-еталон комплексних показників, що формують узагальнений таксономічний показник

Показник сталості розвитку (X1)	Конкурентна позиція банку на ринку залучених ресурсів (X2)	Таксономічний показник ефективності використання залучених ресурсів (X3)	Таксономічний показник загальної ефективності діяльності (X4)
2,639	1,932	2,075	2,243

Джерело: розроблено автором.

еталон стандартизованих значень. Формування вектору-еталону відбувається шляхом визначення стимуляторів та дестимуляторів ознак, які впливають на значення комплексного показника (формула 1):

$$\begin{cases} X_{0i} = \max x_{ij} \text{ (стимулятор)} \\ X_{0i} = \min x_{ij} \text{ (дестимулятор)} \end{cases} \quad (1).$$

Розрахункове значення вектору-еталону для часткових показників, які характеризують ефективність використання залучених ресурсів та ефективність діяльності банку подано в таблиці 3.

Розрахункове значення вектору-еталону для цих показників подано в таблиці 4.

У процесі подальших розрахунків нами було розраховані значення узагальненого таксономіч-

ного показника ефективності управління залученими ресурсами банку (рис. 2).

Узагальнений таксономічний показник ефективності управління залученими ресурсами дає можливість отримати загальне уявлення про комплексний стан ефективності управління залученими ресурсами банку на основі впливу часткових показників (стимуляторів і дестимуляторів) чотирьох груп.

З аналітичної точки зору узагальнений таксономічний показник ефективності управління залученими ресурсами синтетично характеризує зміни часткових показників, які характеризують певні сфери діяльності щодо залучення та використання ресурсів банку.

Найважливішою перевагою використання КТУЕУЗР є можливість визначення єдиної синтетичної ознаки, яка характеризує в динаміці напрям і зміни в процесах управління залученими ресурсами банку.

Як видно з рисунка 2, значення узагальненого таксономічного показника ефективності управління залученими ресурсами варіювали від 0,031 до 0,481. Значення були сформовані з урахуванням мінімумів і максимумів комплексних показників, що увійшли до узагальненого показника, безперечно це і визначило максимальний рівень КТУЕУЗР. Виходячи з того, що банки нашої вибірки, функціонують у рівних конкурентних умовах на єдиному ринку залучених ресурсів можна сказати, що рівнем "ефективності" та "неефективності" управління залученими ресурсами банку є середній

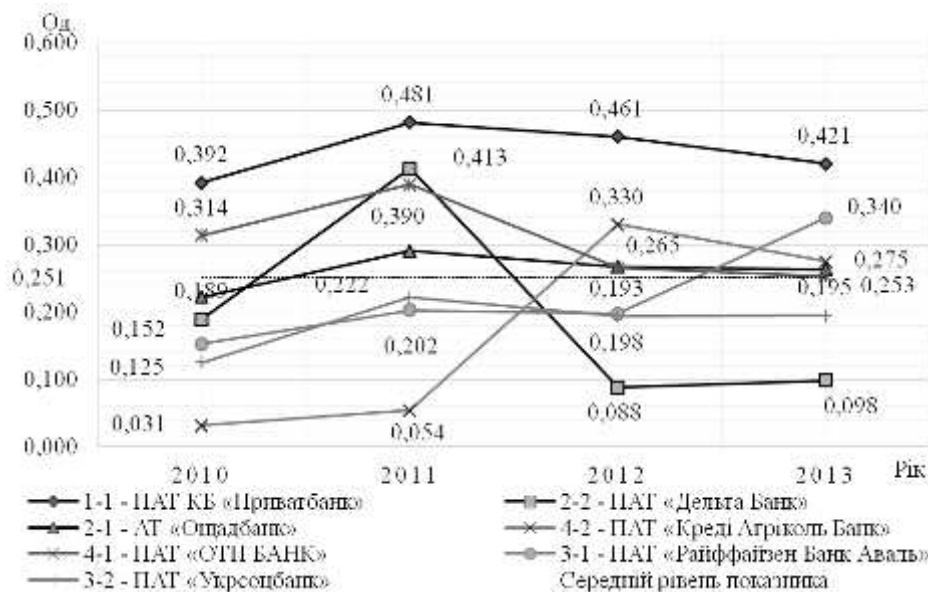

Рис. 2. Розрахункові значення узагальненого таксономічного показника ефективності управління залученими ресурсами (КТУЕУЗР) провідних банків України за 2010–2013 рр.

Джерело: розроблено автором.

Таблиця 5. Еластичність таксономічного показника ефективності управління залученими ресурсами банку до зміни часткових показників першого рівня

Банк	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄
ПАТ КБ «ПриватБанк»	0,0489	0,0538	0,0985	0,0756
АТ «Ощадбанк»	0,0727	0,1054	0,0276	0,0650
ПАТ «Дельта Банк»	0,0303	0,0483	0,0674	0,0679
ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»	0,1587	0,1346	0,0103	0,0086
ПАТ «Укрсоцбанк»	0,1132	0,0439	0,0500	0,0595
ПАТ «ОТП БАНК»	0,1514	0,1170	0,0300	0,0184
ПАТ «Креді Агріколь Банк»	0,1564	0,1287	0,0112	0,0181

Джерело: розроблено автором самостійно.

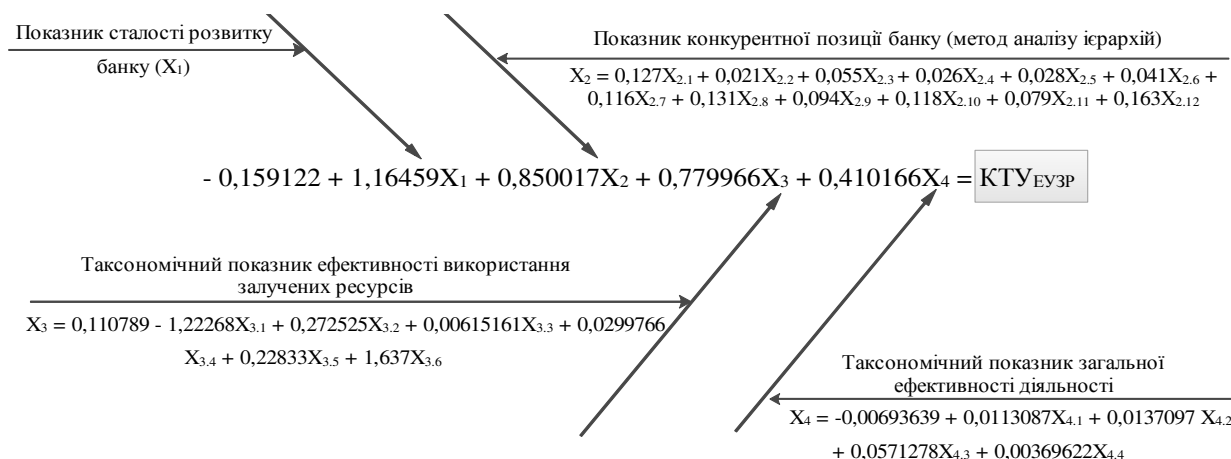
рівень за показником КТУЕУЗР серед провідних банків, що увійшли до нашої вибірки.

Безумовним лідером на ринку залучених ресурсів, як свідчать результати таксономічного аналізу, є банк першого кластеру — ПАТ КБ "ПриватБанк", який протягом 2010 — 2013 рр. мав найвищі показники КТУЕУЗР.

Слід відзначити, що, незважаючи на безперечні переваги запропонованої методики оцінки ефективності управління залученими ресурсами, ця система має і певні недоліки. Так, як показав проведений аналіз, можливості використання системи таксономічного аналізу для управління, таксономічна система оцінки не дає можливості комплексного та планомірного регулювання рівня цільового показника ефективності управління за рахунок впливу на часткові показники. Відбуваєть-

ся це через використання у системі системи ваг, яка змінюється у разі зміни абсолютного рівня спостережень та часткових показників.

З точки зору дослідження можливості управління комплексним показником важливо визначити його еластичність до зміни часткових показників, які увійшли до його складу, при чому еластичність показника ефективності управління залученими ресурсами повинна бути стабільною величиною для кожної ознаки усіх спостережень. У таблиці 5 представлено розрахункові значення еластичності таксономічного показника ефективності управління залученими ресурсами при зміні часткових показників на 0,1 одиниці (дані розраховано для банків вибірки за 2013 рік), яка була отримана методом ланцюжкових підстановок.

Де КТУЕУЗР — узагальнений комплексний таксономічний показник ефективності управління залученими ресурсами банку; X_{2,1} — надійність та імідж банку; X_{2,2} — частка банку на ринку залучених ресурсів; X_{2,3} — наявність мережі філій, відділень, банкоматів; X_{2,4} — зростання обсягу депозитів; X_{2,5} — структура депозитного портфеля; X_{2,6} — спектр депозитних послуг; X_{2,7} — унікальні характеристики депозитів; X_{2,8} — наявність інновацій, інформаційна складова, нові технології; X_{2,9} — технологічне супроводження; X_{2,10} — якість обслуговування; X_{2,11} — рекламна кампанія; X_{2,12} — рівень відсоткової ставки за депозитами. X_{3,1} — відносна вартість залучених ресурсів; X_{3,2} — коефіцієнт надійності; X_{3,3} — коефіцієнт активності залучення ресурсів; X_{3,4} — коефіцієнт активності використання залучених ресурсів у дохідні активи; X_{3,5} — рентабельність процентних витрат; X_{3,6} — прибутковість залучених ресурсів; X_{4,1} — чиста процентна маржа; X_{4,2} — чистий спред; X_{4,3} — рентабельність активів; X_{4,4} — рентабельність капіталу.

Рис. 3. Регресійна модель узагальненого таксономічного показника ефективності управління залученими ресурсами

Джерело: розроблено автором.

Таблиця 6. Основні статистичні характеристики регресійних моделей КТУЕУЗР, Х3, Х4

Показник	КТУЕУЗР	Х3	Х4
Коефіцієнт множинної регресії R	96,7766	93,9289	96,1440
Коефіцієнт детермінації R ²	96,2160	92,1943	95,4734
Стандартна помилка	0,0264771	0,0248279	0,0280397
Середня абсолютна помилка	0,0205624	0,0182287	0,0169868
Статистика Дарбіна-Уотсона (DW)	2,03148 (P=0,6032)	1,83032 (P=0,6020)	2,45327 (P=0,8793)

Джерело: розраховано автором.

Таблиця 7. Показники достовірності моделей регресії

Модель	Джерело	Sum of Squares	Df	Mean Square	F-Ratio	P-Value
КТУЕУЗР	Model	0,484086	4	0,121022	172,63	0,0000
	Residual	0,0161239	23	0,000701039	-	-
	Total (Corr.)	0,50021	27	-	-	-
Х3	Model	0,200278	6	0,0333796	54,15	0,0000
	Residual	0,0129449	21	0,000616424	-	-
	Total (Corr.)	0,213223	27	-	-	-
Х4	Model	0,450877	4	0,112719	143,37	0,0000
	Residual	0,0180852	23	0,000786224	-	-
	Total (Corr.)	0,46896	27	-	-	-

Джерело: розраховано автором.

Як видно з даних таблиці 5, спостерігається варіювання еластичності таксономічного показника ефективності управління залученими ресурсами банку до зміни часткових показників першого рівня. Це свідчить про неможливість врахування зміни таксономічного показника в разі комплексного регулювання рівня частко-

вих показників через зміну еталонних ваг. Аналогічна ситуація спостерігається і стосовно залежності комплексних показників першого рівня від часткових показників другого рівня.

Усунути даний недолік та вирішити питання керованого комплексного впливу на рівень таксономічного показника, на нашу думку, може застосування багатofакторного регресійного аналізу, який дасть мож-

ливість дослідити статистичну залежність таксономічного показника від часткових показників, що його формують та визначити вагомі коефіцієнти значимості кожного з часткових показників. Це у подальшому дасть змогу приймати зважене рішення щодо оптимізації часткових показників відповідно до визначених галузевих

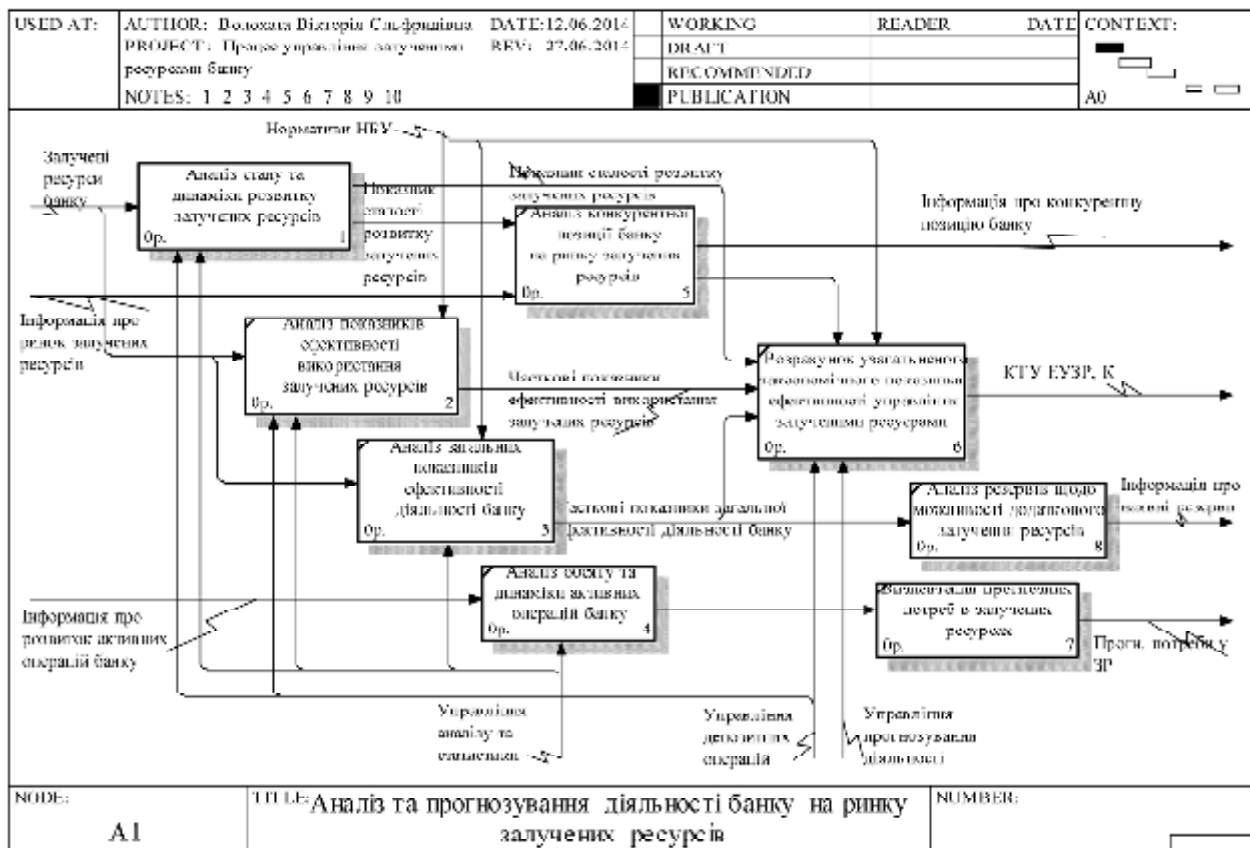

Рис. 4. Декомпозиція контекстної діаграми функціонального блоку (А1) "Аналіз та прогнозування діяльності банку на ринку залучених ресурсів" (удосконалена)

Джерело: розроблено автором.

максимумів, мінімумів та отриманих вагових коефіцієнтів.

Регресійний аналіз є популярним і досить точним статистичним інструментом, який дає можливість виявити наявність взаємозв'язку між вихідним показником та його складовими. Дослідженню різних соціально-економічних процесів займалось багато авторів, так, безпосередньо на тему використання регресійних моделей в управлінні банківською діяльністю з 2007 року в Україні було захищено дві кандидатські роботи та одну докторську.

Докторська робота Парасій-Вергуненка І.М. була присвячена аналітичному оцінюванню ефективності поточних стратегій, спрямованих на найповніше використання ресурсного потенціалу банку на основі системи економічних моделей, побудованих на підставі кореляційно-регресійного аналізу [8].

Хвалінський С.О. [9] використовував регресійний аналіз для обґрунтування розроблених моделей прогнозування кризових і передкризових ситуацій у банківському секторі України.

Брегеда О.А. [10] займаючись дослідженнями в сфері аналізу тенденцій та розвитку ринку банківських послуг, застосовував регресійний аналіз для встановлення закономірності концентрації банків на ринку послуг на основі кореляційно-регресивного аналізу.

Для визначення комплексного впливу та забезпечення керованого регулювання рівня таксономічного показника ефективності управління залученими ресурсами банку за рахунок факторів, що визначають його рівень нами було розроблено дворівневу регресійну модель, яка дає можливість врахувати вплив як часткових показників на комплексні показники (X_1, X_2, X_3, X_4) так і визначити вплив комплексних показників на узагальнений таксономічний показник ефективності управління залученими ресурсами банку. Розрахунки було здійснено на основі вхідних даних, про часткові показники, які характеризують складові моделі. Отримана модель має вигляд деревовидної структури (рис. 3).

З рисунка 3 видно, що в межах рівняння регресії першого рівня (КТУЕУЗР) найбільший вплив на результуючий показник здійснює показник сталості розвитку (1,164), показник конкурентної позиції банку (0,850) та показник ефективності використання залучених ресурсів (0,780).

Зрозуміло, що з точки зору реалізації цілеспрямованого планомірного регулювання рівня узагальненого таксономічного коефіцієнта ефективності управління залученими ресурсами, вплив доцільно спрямовувати саме на найбільш вагомій частковій показники, які формують комплексні показники.

Застосування регресійних моделей залежить від якості їх побудови, тому доцільно розглянути їх основні статичні характеристики.

У таблиці 6 представлено основні статистичні характеристики отриманих регресійних моделей.

Отримані регресійні моделі мають високі значення коефіцієнта множинної регресії (R) та коефіцієнта детермінації (R^2), при чому значення стандартної та середньої помилки знаходиться в межах 0,02, що свідчить про наявний тісний зв'язок між факторами моделі та результуючими показниками. Дану модель можна використовувати для комплексного планомірного регулювання узагальненого таксономічного коефіцієнта управління залученими ресурсами, рівень елементів якого не нижчий за стандартну помилку. Значення статистики Дарбіна-Уотсона (DW) свідчить про відсутність автокореляції у залишках з рівнем достовірності 95,0%. В таблиці 7 представлено дані, які характеризують достовірність отриманих регресійних моделей КТУЕУЗР, X_3, X_4 .

Отримані в ході розрахунків показники дисперсії, значущості F та показника F -статистики (табл. 7) свідчать про достатній рівень достовірності результатів оцінювання. На рисунку 4 представлено удосконалену формалізовану модель процесу управління залученими ресурсами.

Як видно з рисунка 4, в удосконаленому функціональному блоці "Аналіз та прогнозування діяльності банку на ринку залучених ресурсів" окремо виділено чотири вихідні інформаційних потоки: 1) інформація про конкурентну позицію банку ($A1.5$), яка у подальшому враховується при розробці нових банківських продуктів, розробці та використанні нецінових методів управління та формуванні процентної ставки на залучені ресурси банку; 2) інформація про рівень узагальненого таксономічного коефіцієнта ефективності управління залученими ресурсами банку та рівень його компонентів (складових) ($A1.6$); розрахунки отримуються відповідно до запропонованої методики узагальненого таксономічного аналізу, методика якого наведена раніше; 3) інформація про наявні резерви залучення додаткових ресурсів ($A1.8$) — визначаються шляхом аналізу загальних показників ефективності діяльності банку; 4) інформація про прогнозні потреби в залучених ресурсах ($A1.7$) визначається шляхом аналізу та прогнозування обсягів та динаміки активних операцій банку.

Дані, розроблені у функціональному блоку $A.1$, використовуються для розробки планових показників розвитку залучених ресурсів у блоці $A2$.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дало змогу визначити переваги і недоліки існуючих методів побудови комплексних показників ефективності управління залученими ресурсами банку. Як результат, розроблено схему побудови комплексного узагальненого показника ефективності управління залученими ресурсами банку.

Застосування запропонованої бізнес-моделі дасть змогу реалізувати комплексне кероване управління узагальненим таксономічним показником ефективності управління залученими ресурсами банку та забезпечить стратегічний розвиток залучених ресурсів за рахунок науково-обґрунтованого позиціонування банку на ринку залучених ресурсів.

Література:

1. Д'яконова І.І. У ефективності банківської системи-економічне зростання України: монографія / І.І. Д'яконова. — Суми: Університетська книга, 2007. — 92 с.
2. Карчева Г.Т. Оцінка ефективності управління активами і пасивами банків України / Карчева Г.Т. // Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=-2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/econprog_2011_1_8.pdf
3. Санікова Н.С. Теоретичні та практичні аспекти ефективності депозитної політики банку / Н.С. Санікова / Регіональна економіка. — 2006. — № 1. — С. 121—125.
4. Челомбітько Т.В. Управлінські аспекти підвищення ефективності банківської діяльності / Т.В. Челомбітько [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/vkhnu/Ekon/802/08chtupr.pdf>
5. Пономаренко В.С. Структура визначення інтегрального показника системної ефективності розвитку підприємства / Пономаренко В.С., Гончарова І.В. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/278/1/Пономаренко%20В.%20С.%20Структура%20визначення%20інтегрального%20показника%20системної%20ефективності%20розвитку%20підприємства.pdf>
6. Верещагіна Г.В. Формування інтегральних показників оцінки рівня внутрішньої фінансової безпеки суб'єктів господарювання промисловості України / Г.В. Верещагіна, О.Е. Пономаренко // Науковий журнал "Бізнес Інформ". — № 11. — 2011. — С. 155—157.
7. Мурзабулатова О.В. Застосування таксономічного показника для оцінки ефективності державних корпоративних прав / О.В. Мурзабулатова // Всеукраїнський науково-виробничий журнал "Сталий розвиток економіки". — 5'2012 [15]. — С. 222—227.
8. Парасій-Вергуненко І.М. Стратегічний аналіз в банках: методологія та практика: автореф. дис... д-ра екон. наук: 08.00.09 / І.М. Парасій-Вергуненко; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана". — К., 2009. — 32 с.
9. Хвалінський С. О. Антикризисна політика банківського сектору країн Центральної та Східної Європи: автореф. дис. ... канд. екон. наук:

08.00.02 / С. О. Хвалінський; Ін-т світ. економіки і міжнар. відносин НАН України. — К., 2010. — 20 с.

10. Брегеда О.А. Ринок банківських послуг в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.04.01 / О.А. Брегеда; Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2002. — 16 с.

References:

1. Diakonova, I. I. (2007), U efektyvnosti bankivskoi systemy — ekonomichne zrostannya Ukrainy: monografia [Economic Growth Of Ukraine Depends On Effectiveness Of Banking System], Universytetska knyga, Sumy, Ukraine.
2. Karcheva, H. T. "Effectiveness Evaluation Of Management Of Assets And Liabilities In Ukrainian Banks," available at: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=-2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/econprog_2011_1_8.pdf
3. Sanikova, N. S. (2006), "Theoretical And Practical Aspects Of Bank Deposit Policy Effectiveness," Regionalna ekonomika, vol. 1, pp. 121—125.
4. Chelombit'ko, T. V. "Management Aspects Of Banking Effectiveness Increase," available at: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/vkhnu/Ekon/802/08chtupr.pdf>.
5. Ponomarenko, V. S. and Gontareva, I. V. "Evaluation Structure Of Integral Index Of An Enterprise Development Effectiveness," available at: <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/278/1/Пономаренко%20В.%20С.%20Структура%20визначення%20інтегрального%20показника%20системної%20ефективності%20розвитку%20підприємства.pdf>
6. Vereshagina, H. V. and Ponomarenko, O. E. (2011), "Organization Of Integral Evaluation Index Of Entrepreneur Internal Financial Security In Ukraine," Business Inform, vol. 11, pp. 155—157.
7. Murzabutova, O. V. (2012), "Usage Of Taxonomic Units To Evaluate State Corporate Right Effectiveness," Stalyi rozvytok ekonomiky, vol. 5'2012, pp. 222 — 227.
8. Parasi-Vergunenko, I. M. (2009), "Strategic Analysis In Banks: Methodology And Practice," post-Ph.D. Thesis, 08.00.09, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kyiv, Ukraine.
9. Khvalinskiy, S. O. (2010), "Anti-recessionary Policy Of Banking Industry In The Countries Of Central And East Europe," Ph.D. Thesis, 08.00.02, Institution of World Economy and International Relations of The National Academy of Science of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
10. Bregeda, O. A. (2002), "Market Of Banking Services In Ukraine: Current Situation And Perspectives Of Development," Ph.D. Thesis, 08.04.-4, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kyiv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 20.11.2014 р.